

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 334/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11 S 118/2021-36 z 8. februára 2022 a proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Stk 21/2022 z 30. januára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 25. mája 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 4 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 1, čl. 3, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 S 118/2021-36 z 8. februára 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) č. k. 3 Stk 21/2022 z 30. januára 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že správnou žalobou doručenou krajskému súdu sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Okresného úradu Trenčín, odboru opravných prostriedkov č. OU-TN-OOP4-2016/028839-(X)7/91/2016/Sla zo 16. novembra 2016, ktorým potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Považská Bystrica, odboru starostlivosti o životné

prostredie č. OU-PB-OSŽP-2016/005846-9 APU, priestupok č. 2015/270 z 13. júna 2016. Krajský súd napadnutým rozsudkom z 8. februára 2022 žalobu sťažovateľa zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2.1. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu kasačnú sťažnosť, ktorú spísal sám, pričom ku kasačnej sťažnosti nepripojil splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie v kasačnom konaní a ani iné doklady preukazujúce výnimku z obligatórneho právneho zastúpenia. Najvyšší správny súd napadnutým uznesením túto kasačnú sťažnosť odmietol podľa § 459 písm. d) Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) v spojení s § 449 SSP z dôvodu jej neprípustnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom vyjadril svoju nespokojnosť s napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho správneho súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, pričom ich považuje za nezákonné a svojvoľné. Sťažovateľ namieta, že konajúce súdy sa arbitrárne nestotožnili s jeho názorom, že predmetný skutok, o ktorom rozhodovali správne orgány, nebol priestupkom, ale trestným činom, a preto správne orgány mali rozhodnúť o postúpení veci orgánom činným v trestnom konaní. Podľa názoru sťažovateľa odmietnutie jeho kasačnej sťažnosti napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu ako neprípustnej z dôvodu, že napriek riadnemu poučeniu krajského súdu v napadnutom rozsudku nezabezpečil spísanie kasačnej sťažnosti advokátom a nenechal sa zastúpiť advokátom v kasačnom konaní, je arbitrárne. Sťažovateľ zároveň namieta, že najvyšší správny súd návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov na ústavnom súde nenapadol § 449 ods. 1 SSP (zakotvujúci podmienku obligatórneho právneho zastúpenia v kasačnom konaní, ako aj podmienku spísania kasačnej sťažnosti advokátom, pozn.), ktorý je podľa názoru sťažovateľa neústavný.

4. Na základe uvedeného navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu, napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie, prikázal *„postúpiť vec kriminálnej polícii/OČTK“*, priznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 100 000 eur a náhradu trov konania, všeobecným súdom prikázal *„konať vo veci predloženia návrhu na začatie konania o nesúlade právneho predpisu § 449 ods. 1 SSP s predpisom vyššej právnej sily, Dohovorom“*.

5. Sťažovateľ zároveň v rámci odôvodnenia ústavnej sťažnosti (s. 3 ústavnej sťažnosti) vzniesol námietku zaujatosti sudcu ústavného súdu Libora Duľa pre jeho pomer k veci a účastníkom konania.

5.1. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že táto námietka zaujatosti je bezpredmetná a nebolo o nej potrebné rozhodovať, keďže (ako to vyplýva aj zo záhlavia tohto uznesenia ústavného súdu) o aktuálnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa rozhoduje II. senát ústavného súdu v zložení: predseda senátu Ľuboš Sziget, sudkyňa Jana Laššáková (sudkyňa spravodajkyňa) a sudca Peter Molnár, a teda sudca ústavného súdu Libor Duľa sa vôbec nepodieľa na konaní a rozhodovaní o aktuálnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že krajský súd napadnutým rozsudkom arbitrárne zamietol správnu žalobu podanú sťažovateľom a následne najvyšší správny súd napadnutým uznesením kasačnú sťažnosť sťažovateľa arbitrárne odmietol ako neprípustnú.

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti ako podanú oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde], v časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde] a v časti pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom [§ 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde].

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

10. Podľa poslednej vety § 124 zákona o ústavnom súde v prípade, ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

10.1. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že princíp zachovania lehoty, ako aj zákonná úprava počítajúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku v každom prípade predpokladá riadne využitie mimoriadneho opravného prostriedku. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku pritom nemožno hovoriť v prípade, ak je podaný neoprávnenou osobou, je podaný po lehote, je podaný bez povinného právneho zastúpenia advokátom, prípadne ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by sa totiž pripustila možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (I. ÚS 242/2022).

10.2. O tento prípad ide aj vo veci sťažovateľa, ktorý (ako to vyplýva aj zo samotného odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu, pozn.) podal mimoriadny opravný prostriedok – kasačnú sťažnosť proti napadnutému rozsudku krajského súdu, avšak bez toho, aby bol v konaní

o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom a aby bola kasačná sťažnosť spísaná advokátom, ako to vyžaduje § 449 ods. 1 SSP.

10.3. V prípade sťažovateľa teda nemožno hovoriť o riadnom vyčerpaní mimoriadneho opravného prostriedku, a preto nemožno lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu počítať od momentu, keď bolo sťažovateľovi doručené napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu, ale od momentu, keď bol sťažovateľovi doručený napadnutý rozsudok krajského súdu.

11. Z napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu vyplýva, že napadnutý rozsudok krajského súdu bol sťažovateľovi doručený 7. marca 2022. Ústavná sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 22. mája 2023 a ústavnému súdu bola doručená 25. mája 2023.

11.1. Z uvedeného je celkom zjavné, že aktuálna ústavná sťažnosť bola v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu podaná po uplynutí lehoty dvoch mesiacov od jeho doručenia sťažovateľovi.

12. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu:

13. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

14. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na príslušnom súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom

poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

14.1. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľné a logicky odôvodnené. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru však nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

15. Podľa § 459 písm. d) SSP kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak neboli splnené podmienky podľa § 449 SSP.

15.1. Podľa § 449 ods. 1 SSP sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

15.2. Podľa § 449 ods. 2 SSP povinnosti podľa § 449 ods. 1 SSP neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) alebo ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.

16. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší správny súd konštatoval, že § 449 ods. 1 SSP upravuje podmienku obligatórneho právneho zastúpenia v kasačnom konaní, ako aj podmienku spísania kasačnej sťažnosti advokátom. Najvyšší správny súd v tejto súvislosti poukázal na závery rozhodnutia najvyššieho správneho súdu č. k. 10 Sžfk 67/2020 z 23. marca 2023, v zmysle ktorých podmienka povinného právneho zastúpenia nie je v správnom súdnom konaní, o to viac v kasačnom konaní samoúčelná. Táto požiadavka vyplýva z povahy správneho súdnictva, v ktorom sa preskúmava zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, pričom má prispieť k profesionalite konania a sleduje sa ňou v prvom rade ochrana práv žalobcu, resp. sťažovateľa ako účastníkov súdneho preskúmacieho konania, v ktorom sa v rozhodujúcej miere riešia právne otázky a medzi účastníkmi je často sporným len výklad právnych predpisov.

16.1. Vychádzajúc z uvedených záverov, najvyšší správny súd v napadnutom uznesení konštatoval, že sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť sám, ku kasačnej sťažnosti nebolo pripojené splnomocnenie pre advokáta a kasačná sťažnosť je celkom zjavne spísaná samotným sťažovateľom. Sťažovateľ tak nespĺnil obligatórne podmienky podľa § 449 ods. 1 SSP napriek tomu, že bol v tomto poučený už krajským súdom v poučení obsiahnutom v záverečnej časti napadnutého rozsudku krajského súdu. Najvyšší správny súd zároveň konštatoval, že v predmetnej veci nejde o konanie podľa § 6 ods. 2

písm. c) a d) SSP (o správnej žalobe v sociálnych veciach či vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia), žalovaným tiež nie je Centrum právnej pomoci a sťažovateľ ani nepredložil žiadne dokumenty, z ktorých by bolo vyvoditeľné, že má sám právne vzdelanie (túto skutočnosť ani netvrdil), a teda v predmetnej veci nejde o žiadnu z výnimiek obligatórneho právneho zastúpenia podľa § 449 ods. 2 SSP. Najvyšší správny súd tak v napadnutom uznesení dospel k záveru, že sťažovateľ tým, že napriek riadnemu poučeniu krajského súdu v napadnutom rozsudku nezabezpečil spísanie kasačnej sťažnosti advokátom, nenechal sa zastúpiť advokátom v kasačnom konaní a ani nepreukázal žiadnu z výnimiek obligatórneho právneho zastúpenia podľa § 449 ods. 2 SSP, porušil § 449 ods. 1 a 2 SSP, a tým spôsobil neprípustnosť svojej kasačnej sťažnosti podľa § 459 písm. d) SSP, a preto kasačnú sťažnosť sťažovateľa odmietol.

17. Po oboznámení sa s napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší správny súd v danej veci postupoval ústavne akceptovateľným spôsobom a svoje závery aj jasne a primerane s poukazom na jednotlivé ustanovenia Správneho súdneho poriadku odôvodnil. Najvyšší správny súd jasne poukázal na to, že sťažovateľ nespĺnil jeden zo základných predpokladov vyžadovaných pre konanie o kasačnej sťažnosti, a to jeho právne zastúpenie advokátom, ako aj samotné spísanie kasačnej sťažnosti, ako aj iných podaní v kasačnom konaní advokátom. Najvyšší správny súd správne vychádzal z § 449 ods. 1 a § 459 písm. d) SSP, považujúc za preukázané, že sťažovateľ bol riadne poučený o povinnosti právneho zastúpenia advokátom v prípade podania kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ teda bol riadne poučený o povinnosti zastúpenia advokátom v konaní o kasačnej sťažnosti, avšak túto povinnosť si nespĺnil, čo malo pre neho za následok, že najvyšší súd ústavne súladným spôsobom odmietol ním podanú kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, čo aj riadne odôvodnil (m. m. I. ÚS 242/2022).

17.1. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu, ako aj z citovanej relevantnej právnej úpravy, bez toho, aby bolo potrebné dôvody rozhodnutia najvyššieho správneho súdu ďalej analyzovať, keďže sú podľa názoru ústavného súdu dostatočne výpovedné, konštatuje ústavný súd ústavnú konformnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu. Ústavný súd je toho názoru, že napadnuté uznesenie je odôvodnené v ústavne konformnom rámci a nemožno dospieť k názoru, že by ho bolo potrebné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené.

18. Ústavný súd tak pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažovateľom napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu v ničom nesignalizuje možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu a obsahom práv, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu:

19. Sťažovateľ tiež namietal porušenie svojho práva podľa čl. 13 dohovoru, podľa ktorého každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností. Ústavný súd uvádza, že z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom (III. ÚS 38/05, II. ÚS 99/2011, III. ÚS 399/2015).

19.1. Právo na účinný právny prostriedok nápravy (opravný prostriedok) sťažovateľovi odopreté nebolo. Sťažovateľ mal k dispozícii účinný prostriedok nápravy, ktorý aj využil podaním správnej žaloby, kasačnej sťažnosti a ústavnej sťažnosti, a tak bola jeho právam poskytnutá ochrana jednak zo strany krajského súdu aj najvyššieho správneho súdu, ktoré sa správnu žalobou a kasačnou sťažnosťou sťažovateľa zaoberali a jeho súdny spor rozhodli, ale aj zo strany ústavného súdu. Ústavný súd preto konštatuje, že v predmetnej veci nezistil súvislosť medzi namietaným porušením čl. 13 dohovoru, ktorý upravuje právo na účinný prostriedok nápravy, a napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu.

19.2. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.4. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 4 a čl. 152 ods. 4 ústavy, resp. práv podľa čl. 1 a čl. 3 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu:

20. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namietal aj porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 4 a čl. 152 ods. 4 ústavy, resp. práv podľa čl. 1 a čl. 3 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu. V ústavnej sťažnosti však absentuje jasné a zreteľné odôvodnenie, v čom konkrétne malo spočívať porušenie týchto práv vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho správneho súdu. Teda v nej absentujú náležitosti nevyhnutné pre jej riadne a relevantné ústavnoprávne odôvodnenie.

20.1. Ústavný súd za závažný nedostatok ústavnej sťažnosti pokladá absenciu ústavnoprávne relevantného odôvodnenia, t. j. logického, kompaktného a dostatočne určitého odôvodnenia vo vzťahu k právam podľa ústavy či dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti domáhal (obdobne aj v rozhodnutiach napr. pod sp. zn. I. ÚS 471/2019, I. ÚS 308/2020, I. ÚS 190/2022, I. ÚS 242/2022).

20.2. Zároveň ústavný súd zdôrazňuje, že v zmysle § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde musí ústavná sťažnosť okrem iného obsahovať konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu ním označených práv. V tejto časti tak pôsobí ústavná sťažnosť nedostatočne. V danom prípade neprichádzala do úvahy výzva na odstránenie tohto nedostatku návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu jeho kľúčovej povahy. Označené ustanovenie zákona totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019).

20.3. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

21.1. Vo vzťahu k návrhu sťažovateľa, aby ústavný súd prikázal všeobecným súdom „*konať vo veci predloženia návrhu na začatie konania o nesúlade právneho predpisu § 449 ods. 1 SSP*“, ústavný súd len pre úplnosť pripomína, že v minulosti už opakovane konštatoval, že pokiaľ vyšší súd dospeje k názoru o nesúlade právnych predpisov, má podať sám ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov, pričom nie je oprávnený v tomto vysloviť záväzný právny názor a uložiť nižšiemu súdu nejakú povinnosť (PL. ÚS 22/02, PL. ÚS 29/2020, PL. ÚS 4/2023). Vychádzajúc z uvedeného, možno obdobne aj v súvislosti s predmetným návrhom sťažovateľa konštatovať, že ústavný súd nie je oprávnený uložiť všeobecnému súdu povinnosť iniciovať pred ústavným súdom konanie o súlade právnych predpisov.

22. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa mohol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnuť pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom aj ako celok, keďže sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť bez zastúpenia advokátom. Totiž v prvom rade sťažovateľ v úvode ústavnej sťažnosti uvádza: „*zastúpený: JUDr. Barbora Koncová, advokát, č. licencie 6373, Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., Legionárska 7158/5, 911 01 Trenčín, IČO: 47 256 907. Ak p. advokátka Koncová bude zaneprázdnená, nech za seba nájde náhradu.*“ Už samotná uvedená formulácia indikuje, že sťažovateľ predmetnú advokátsku kanceláriu označil ako svojho právneho zástupcu bez jej vedomia.

22.1. Sťažovateľ zároveň k ústavnej sťažnosti priložil plnomocenstvo, ktorým predmetnú advokátsku kanceláriu splnomocňuje na svoje zastupovanie pred ústavným súdom, ktorého prijatie však predmetná advokátska kancelária neakceptovala podpisom konateľa.

22.2. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zároveň zrejmé, že ústavná sťažnosť bola celkom zjavne spísaná samotným sťažovateľom, pričom je aj podpísaná samotným sťažovateľom a z obálky, v ktorej bola ústavnému súdu doručená, vyplýva, že bola samotným sťažovateľom aj odoslaná.

22.3. Možno tak konštatovať, že sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom nie je zastúpený advokátom, keďže jednak na sťažovateľom predloženom plnomocenstve absentuje súhlas právneho zástupcu s udelením plnomocenstva a zároveň bola ústavná sťažnosť spísaná, podpísaná a odoslaná sťažovateľom, a teda niet akéhokoľvek úkonu sťažovateľom jednostranne označeného právneho zástupcu v mene sťažovateľa, z ktorého by bolo možné čo i len konkludentne vyvodiť, že sťažovateľom označený právny zástupca so splnomocnením súhlasí a svoje oprávnenie konať v mene splnomocniteľa aj reálne vykonáva.

22.4. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd poukazuje, že už v odloženiach podaní sťažovateľa č. k. Rvp 871/2021 z 28. mája 2021, č. k. Rvp 466/2022 z 23. februára 2022, č. k. Rvp 625/2022 zo 14. marca 2022 a č. k. Rvp 1066/2022 z 10. mája 2022 bol sťažovateľ opakovane poučený

o tom, že v konaní pred ústavným súdom **musí** byť podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde zastúpený advokátom. Taktiež uzneseniami ústavného súdu č. k. IV. ÚS 397/2022 zo 6. septembra 2022 a č. k. III. ÚS 664/2022 z 8. decembra 2022 boli odmietnuté ústavné sťažnosti sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, keďže nemali náležitosť ustanovenú zákonom – sťažovateľ nebol napriek predchádzajúcim poučeniam zastúpený advokátom. Zo skôr sťažovateľovi poskytnutých poučení mu teda musí byť zrejmé, že v konaní pred ústavným súdom **musí byť zastúpený advokátom**. Nie je preto dôvod, aby bol sťažovateľ podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde opakovane vyzývaný na odstránenie tohto nedostatku náležitostí ústavnej sťažnosti.

22.5. Sťažovateľ napriek tomu aj aktuálnu ústavnú sťažnosť podal bez toho, aby bol reálne (ako to vyplýva z už uvedeného) zastúpený advokátom. Aktuálna ústavná sťažnosť, podaná bez zastúpenia advokátom, ako celok nemá náležitosť predpísanú § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a preto mohla byť ústavným súdom ako celok odmietnutá aj podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu